

I

(Informacje)

RADA

OPINIA RADY

z dnia 12 kwietnia 2005 r.

w sprawie zaktualizowanego programu stabilności Grecji na lata 2004–2007

(2005/C 189/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

WYDAJE NINIEJSZĄ OPINIĘ:

- (1) W dniu 12 kwietnia 2005 r. Rada zbadała zaktualizowany program stabilności Grecji, obejmujący lata 2004–2007. Program jest w dużej mierze zgodny z odnoszonymi się do danych wymogami „kodeksu postępowania w sprawie treści i formy programów stabilności i konwergencji”. Dane dotyczące kształtowania się cen są przedstawione w postaci deflatora wydatków na konsumpcję prywatną oraz w postaci zharmonizowanego indeksu cen konsumpcyjnych. W zakresie podstawowych zewnętrznych założeń w programie nie zamieszczono danych na temat wzrostu PKB na świecie z wyłączeniem UE ani stopy wzrostu odpowiednich rynków zagranicznych, jak wymaga tego kodeks postępowania. Program nie zapewnia danych szczegółowych dotyczących środków związanych z celami na 2007 r. W związku z tym Grecja proszona jest o osiągnięcie pełnej zgodności z wymogami odnoszonymi się do danych.
- (2) W programie rozważono trzy różne scenariusze makroekonomiczne. Na podstawie najnowszych dostępnych informacji zawartych w wiosennej prognozie służb Komisji, trzeci scenariusz, a nie scenariusz bazowy, został przyjęty jako odniesienie do oceny programu, ponieważ wydaje się odzwierciedlać prawdopodobne założenia makroekonomiczne zbliżone do prognoz Komisji. W przyjętym na potrzeby oceny programu scenariuszu odniesienia przewidziano, że wzrost realnego PKB w 2005 r. wyniesie 2,9 % i nieznacznie podniesie się do 3 % w latach 2006 i 2007. Tempo wzrostu produkcji potencjalnej będzie stopniowo słabnąć w okresie objętym programem, od około 3,3 % w 2005 r. do 3 % w 2007 r., natomiast znaczna dodatnia luka produkcyjna odnotowana w 2004 r. ma się nieco zmniejszyć do 2007 r.
- (3) W dniu 5 lipca 2004 r. Rada zdecydowała, że Grecja posiada nadmierny deficyt i zaleciła jego zmniejszenie najpóźniej do 2005 r. W dniu 18 stycznia 2005 r. Rada zdecydowała, że Grecja nie podjęła skutecznego działania w odpowiedzi na te zalecenia. W dniu 17 lutego 2005 r., zgodnie z art. 104 ust. 9 Rada podjęła decyzję o wezwaniu Grecji do przyjęcia środków zmierzających do ograniczenia deficytu poniżej progu 3 % PKB najpóźniej do 2006 r. Wezwano również władze greckie do określenia i kontroli czynników innych niż zaciąganie pożyczek netto, które przyczyniają się do zmiany poziomów zadłużenia, oraz do usprawnienia gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących sektora *general government*.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, str. 1.

- (4) Według zgłoszenia PND z marca 2005 r. szacuje się, że saldo sektora *general government* wykazało w 2004 r. deficyt w wysokości 6,1 % PKB. Deficyt ten jest o 0,8 punktu procentowego wyższy od wielkości 5,3 % PKB oszacowanej przez rząd grecki jesienią 2004 r., w czasie zgłoszenia PND z września 2004 r. odzwierciedlając niedobory podatkowe i przekroczenia wydatków o wartości połowy punktu PKB. W dniu 18 marca 2005 r. Eurostat postanowił nie zatwierdzić danych dotyczących deficytu dla Grecji, zauważając, że ze względu na pewne zaległe kwestie może być konieczne skorygowanie w górę wysokości długu publicznego za rok 2004 i lata wcześniejsze.
- (5) Strategia budżetowa rządu greckiego ma na celu zmniejszenie deficytu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB do 2006 r., zgodnie z decyzją Rady wydaną na mocy art. 104 ust. 9, za pomocą ograniczenia wydatków w połączeniu ze środkami zwiększającymi dochody, co powinno przynieść w rezultacie zwiększenie nadwyżek pierwotnych. W tym celu rząd grecki przyjął na 2005 r. pakiet środków fiskalnych uzupełniających środki zawarte w budżecie na 2005 r., które mają charakter trwałe. Scenariusz odniesienia ma na celu znaczne zmniejszenie nominalnego deficytu budżetowego sektora *general government* o 3,6 punktu procentowego w okresie objętym programem, z poziomu 6,1 % PKB w 2004 r. do 2,4 % w 2007 r. Przewiduje się, że saldo pierwotne ulegnie istotnej poprawie, od deficytu wynoszącego 0,4 % w 2004 r. do nadwyżki na poziomie 1,8 % PKB w 2005 r., wzrastając do 3,3 % PKB na koniec okresu.
- (6) Istnieje ryzyko, że wynik budżetowy za 2005 r. i kolejne lata może być gorszy od przewidzianego w programie. W szczególności tendencje w zakresie składek na zabezpieczenie społeczne i wydatków na konsumpcję publiczną mogły zostać przewidziane optymistycznie, natomiast przewidywane środki korekty nie są należycie określone, zwłaszcza w późniejszych latach programu. Ponadto nowe korekty statystyczne na 2004 r. i wcześniejsze lata mogą być związane z potencjalnymi efektami przeniesienia wymagającymi dodatkowych środków na przyszłość. Władze greckie ogłosiły, że są gotowe wdrożyć dodatkowe środki oszczędnościowe po stronie wydatków w budżecie na 2006 r. oprócz tych środków, które zostały już przyjęte w 2005 r., aby w 2006 r. skutecznie sprowadzić deficyt poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 %, zgodnie z wymaganiem Rady. Przedstawione w programie stanowisko budżetowe nie zapewnia dostatecznego marginesu bezpieczeństwa na wypadek przekroczenia tego progu przy normalnych wahanach cyklicznych, ani nie umożliwia osiągnięcia ustalonego w Pakcie na rzecz Stabilności i Wzrostu średniookresowego celu, jakim jest zrównoważenie budżetu lub uzyskanie nadwyżki w okresie objętym programem.
- (7) Przewiduje się, że wskaźnik zadłużenia spadnie z 110,5 % PKB w 2004 r. jedynie do 109,5 % w 2005 r., a następnie do 107,2 % w 2006 r. i 104,7 % w 2007 r. Szybsze tempo redukcji zadłużenia jest hamowane przez znaczne korekty w przepływie kapitału zwiększające zadłużenie, które — mimo że maleją w stosunku do 2004 r. — to jednak oczekuje się, że pozostaną znaczne, pomimo planowanych postępów prywatyzacji. Rozwój wskaźnika zadłużenia może być mniej korzystny od przewidywanego, biorąc pod uwagę wspomniane wyżej zagrożenia dla celów budżetowych.
- (8) Wydaje się, że Grecja jest poważnie zagrożona, jeżeli chodzi o długofalowe zrównoważenie finansów publicznych, między innymi ze względu na bardzo istotne przewidywane koszty dla budżetu wynikające ze starzenia się społeczeństwa. Przewidywany znaczny wzrost wydatków związanych z wiekiem sugeruje, że niezbędne są dodatkowe środki kontroli publicznych wydatków emerytalnych i rentowych, w tym zdecydowane wdrażanie uchwalonych środków realizacji reform.
- (9) Przedstawione w aktualizacji polityki gospodarczej są częściowo zgodne z Ogólnymi Wytocznymi Polityki Gospodarczej w dziedzinie finansów publicznych. W szczególności w programie nie określono dostatecznych skutecznych działań zmierzających do zrównoważenia budżetu lub uzyskania nadwyżki. Deficyt cykliczny obliczony przez służby Komisji zgodnie z powszechnie przyjętą metodologią zastosowaną do danych zawartych w scenariuszu odniesienia, pomimo prognozowanego w programie wzrostu o 0,5 % PKB rocznie, pozostanie na poziomie powyżej 3 % PKB w okresie objętym programem. Jednakże kroki podjęte w celu skorygowania nierównowagi fiskalnej oraz zobowiązanie rządu ogłoszone dnia 29 marca są zgodne z zaleceniami Rady przedstawionymi w wezwaniu skierowanym do Grecji dnia 17 lutego zgodnie z art. 104 ust. 9. Z tego względu obecnie nie są potrzebne żadne dalsze kroki w ramach procedury nadmiernego deficytu. Nowa ocena zgodności z takimi zaleceniami zostanie dokonana na podstawie sprawozdania, które ma być przedstawione przez władze greckie w październiku, jak przewiduje wezwanie Rady.

Biorąc pod uwagę powyższą ocenę Rada wyraża opinię, że Grecja powinna:

- wdrożyć niezbędne, trwałe środki w celu skorygowania nadmiernego deficytu najpóźniej do 2006 r.;
- zmniejszyć deficyt cykliczny o co najmniej 0,5 % PKB począwszy od roku 2007, przede wszystkim za pomocą środków ograniczania wydatków pierwotnych, doprowadzając do zrównoważenia budżetu lub uzyskania nadwyżki w średnim okresie czasu;
- zwiększyć wysiłki w celu określenia i kontroli czynników innych niż zaciąganie pożyczek netto, które przyczyniają się do zmiany poziomów zadłużenia, celem zapewnienia redukcji wskaźnika zadłużenia publicznego brutto w sposób pozwalający na szybsze osiągnięcie wartości odniesienia;
- kontrolować publiczne wydatki emerytalne i rentowe oraz zdecydowanie wdrażać uchwalone środki realizacji reform celem zapewnienia zrównoważenia finansów publicznych;
- dalej aktywnie usprawniać gromadzenie i przetwarzanie danych dotyczących sektora *general government* we współpracy z Eurostatem, w szczególności poprzez wzmocnienie mechanizmów zapewniających sprawne i poprawne dostarczanie tych danych.

Porównanie głównych prognoz makroekonomicznych i budżetowych

		2004	2005	2006	2007
Realny PKB (zmiana w %)	PS marzec 2005	4,2	2,9	3,0	3,0
	KOM marzec 2005	4,2	2,9	3,1	
	PS grudzień 2003	4,2	4,0	3,8	n.d.
Inflacja HICP (%)	PS marzec 2005	3,0	n.d.	n.d.	n.d.
	KOM marzec 2005	3,0	3,2	3,2	
	PS grudzień 2003	3,0	2,8	2,6	n.d.
Saldo sektora <i>general government</i> (% PKB) (*)	PS marzec 2005	- 6,1	- 3,7	- 2,9	- 2,4
	KOM marzec 2005	- 6,1	- 4,5	- 4,4	
	PS grudzień 2003	- 1,2	- 0,5	0,0	n.d.
Saldo pierwotne (% PKB) (*)	PS marzec 2005	- 0,4	1,8	2,7	3,3
	KOM marzec 2005	- 0,4	1,0	1,0	
	PS grudzień 2003	4,7	5,1	5,3	n.d.
Saldo strukturalne (% PKB) (*)	PS marzec 2005 ⁽¹⁾	- 7,0	- 4,4	- 3,5	- 3,0
	KOM marzec 2005	- 7,1	- 5,5	- 5,3	
	PS grudzień 2003	- 1,2	- 0,5	0,0	n.d.
Dług publiczny brutto (% PKB)	PS marzec 2005	110,5	109,5	107,2	104,7
	KOM marzec 2005	110,5	110,5	108,9	
	PS grudzień 2003	98,5	94,6	90,5	n.d.

Uwaga:

(¹) Wyliczenia służb Komisji na podstawie informacji zawartych w programie
(*) Prognozy Komisji nie uwzględniają środków ogłoszonych w dniu 29 marca

Źródła:

Skorygowana aktualizacja programu stabilności z marca 2005 r. (PS); Prognozy ekonomiczne służb Komisji z wiosny 2005 r. (KOM); Obliczenia służb Komisji.